

מדברי מפקדים

מרשל מוריס דה'סכס

האדם בקרב - וחובת המצביא

● אומץ לבם של הגייסות חייב להינצר מחדש מדי יום ביומו, שאין כמוהו הפכפך; ויכולתו האמיתית של מצביא היא בכך שהוא יודע כיצד להבטיח ולעצמו ע"י עריכת כוחותיו, ע"י בחירת עמדותיה, וע"י אותם סממני סגולה האופייניים למפקדים גדולים.

בקיאות בפרמי' המקצוע - חיונית

● אם כי את אלה העוסקים בפרטיהם של ענינים יש ורואים כאנשים מוגבלים — נראה לי, שצד זה שבדעת-מלחמה הנו חיוני, כי הוא יסדרו של המקצוע; ולא יתכן להקים מבנה, או ליצור מתוד, מבלי שנדע תחילה את העקרונות עליהם הם נשענים.

על מבוהו של צבא, וחובת השירות

● האם לא ייטב לקבוע בדרך-של-חוק שכל איש, יהיה מעמדו אשר יהיה, חייב לשרת את מלכו וארצו במשך חמש שנים? לא תתכן התנגדות לחוק זה, באשר טבעי וצדק הוא שכל האזרחים יטלו חלק בהגנת האומה.

● דרך זו של הקמת גייסות עשויה לספק מלאי בל יתרוקן של טירונים מעולים אשר מחשבת עריקה תרחק מלבם. בהמשך הזמן יחשב הדבר לכבוד לאדם שהשלים שירותו הצבאי. אולם על מנת לזכות בתוצאה זו הכרחי שלא תהיינה כל הפליות. שיהא זה חוק בלי-עבור, אשר יוגשם במיוחד באשר לאצילים ולבעלי הנכסים. או איש לא ירטון. כתוצאה מכך, יבחו אלה אשר שירתו תקופת שירותם לאלה שהתחמקו מביצוע החוק. ובלא יודעין ומבלי שיורגש בדבר — הגה יהפוך זה לכבוד לאיש ששירת שירותו.

● הכרח הוא להתאים את מעמד מצבת הגייסות לצרכי החסכון. מן הראוי על כן לכוננם על פי שלושה תקנים, אשר אכנה אותם בשם תקן-השלום, תקן-המלחמה ותקן-המלחמה-המלא.

● לא יאמן כלל, עד כמה מזיקות הסטיות (מן המבנה והתרגול שנקבעו). ראיתי לאחר תקופת-שלום ממושכת גייסות המשתייכים לאותה ממשלה עצמה, והנה כה מועט הדמיון בין אורת ומרוגם ועריכת מביניהם, עד שניתן לחשוב שמאומות שונות ומשונות התקבצו ובאו. הכרחי,

איפוא, לקבוע יסוד אחד לכולם, ולא לסטות ממנו לעולם. הכל חייבים להיות בקיאים ביסוד זה, כי הוא הבסיס למקצוע הצבאי כולו. אולם יהא זה בלתי־אפשרי להבטיח את קיומו באם לא תשמרו תמיד, בשירות הצבא, על אותו המספר של קצינים וסמלים; כי בלעדי כך תמיד יבואו שוגי וסטיות באורח־התמרון של הגייסות.

● מבלי שאכנס כאן לפרטי דירוג המשכורות, אומר רק שהמשכורת חייבת להינתן ביד רחבה. טוב מספר קטן של חיילים מטופחים וממושמצים ממספר גדול של גייסות שהזנחו באשר לענינים אלה. לא הצבאות הגדולים מנצחים בקרבות; הצבאות הטובים הם העושים זאת.

על תרגול, אימון לקרב והנוהג בו

● תרגול סדר נחוץ על מנת לעשות את החייל יציב וחרוץ. אולם אין להשקיע בו את תשומת־הלב כולה.

● עיקרו של התרגול הריהו ברגלים ולא בזרועות. כל סדר התמרונים והקרבות הוא ברגלים, ועל כן הרגלים הן אשר שומה עלינו להתמסר להן.

● בקרב, היכולת להחיש את קצב הצעידה או להאיטו — תוצאותיה לא תשוערנה.

● אבק־השריפה איננו כה איום כפי שחושבים.

● אף כי טענתי לפני כן נגד השימוש־לרע באש, יש מצבים בהם היא נחוצה וטוב לדעת כיצד להשתמש בה. ואלה הם: במקומות־של־גדרות־צמחים ובשטחים מבוטרים וכן נגד חיל־הפרשים. אולם אורח־הירי חייב להיות פשוט וטבעי. זה הנהוג אצלנו עתה פטול הגו, מאחר שאין החייל יכול לכוון את יריתו שעה שדעתו מוסחת, בצפתו לפקודה: — „אש“. כצד רוצים כי כל החיילים הללו, משנצטוו ללחוץ קת־רובם אל הלחי ולהכות ליריה — הוסף יוסיפו לכוון הרובה עד שתינתן להם פקודת האש?

● אומר אני, שיריה אחת של הקלעים קל־הזין — שכל חייהם מתנסים ביריה־אל־מטרה לטוח גדול יותר, שאינם ערוכים בצפיפות והיורים בניחותה, מבלי שיוחזקו במתיחות ע"י צפיה אל פקודת־האש, ולא ע"י מצב־הגוף המכביד בעמדם בשורות. בתוכן דוהפים הם זה־את־זה, מפריעים הדדית מלראות ומלכוון את היריה — שקולה כנגד עשר יריות של כל אחר.

נגד קידוש שגרה

● הרומאים נצחו את כל העמים הודות למשמעתם; הם חשבו על המלחמה תדיר; ותמיד פנו עורף למנהגים מקובלים משמצאו טובים מהם. מבחינה זו נבדלו מן הגאלים, אשר היכום במשך מאות בשנים מבלי שהללו נתנו דעתם לתקן את ליקוייהם.

מלאכה — או מדע?

● השאלה האם המלחמה היא מלאכה או מדע הוגדרה יפה על ידי האביר פולרד. הוא אמר: „המלחמה היא מלאכה לבור, ומדע — לאדם רב־יכולת“.